

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

เนื่องจากการลงทุนระหว่างประเทศมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาตลาดทุนของประเทศ ไทย หน่วยงานกำกับดูแลจึงผลักดันให้ใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards (IFRS)) ในการจัดทำรายงานทางการเงินให้เป็น มาตรฐานเดียวกันเพื่อช่วยให้นักลงทุนสามารถเปรียบเทียบข้อมูลของบริษัทในประเทศต่างๆ สร้าง ความเชื่อมั่นและส่งเสริมให้มีการลงทุนระหว่างประเทศมากขึ้น อันจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของ ประเทศไทยต่อไป

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้เริ่มปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีไทยให้ สอดคล้องกับ IFRS โดยทยอยประกาศบังคับใช้แล้วถึง 39 ฉบับ และยังมีการตีความมาตรฐานอีก กว่า 28 ฉบับ ในปี 2554 และในวันที่ 1 มกราคม 2554 สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์(กลต.) ได้ให้บริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Stock Exchange of Thailand (SET)) เริ่มใช้มาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงตาม IFRS (จุฬาสารกษาโลน ปตท. วิชาการคอตคอม, 2554 : 1) ซึ่งมาตรฐานการบัญชีทุกฉบับที่มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับ IFRS นั้น จะเน้นย้ำเกี่ยวกับเรื่องการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญ อย่างเช่น IAS 24 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูล เกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (Bound Volume 2009) ที่จัดทำมาตรฐานดังกล่าว เพื่อให้ ผู้ใช้งบการเงินของกิจการมั่นใจว่ากิจการได้มีการเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็น ทำให้ผู้ใช้งบหรือผู้อ่านงบ การเงินตระหนักถึงความเป็นไปได้ที่ฐานะทางการเงินและกำไรหรือขาดทุนของกิจการอาจได้รับ ผลกระทบจากการที่กิจการมีบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน และจากการมีรายการและยอดคงค้าง กับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ดังนั้น สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ จึง ได้ทำ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2552) ให้สอดคล้องกับ IAS 24 (Bound Volume 2009) โดยมีประเด็นการปรับปรุงที่สำคัญ ได้แก่ การกำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลคำตอบแทนของ ผู้บริหารที่สำคัญ การขยายคำจำกัดความสำหรับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันให้ครอบคลุมมาก ขึ้นและการกำหนดการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเพิ่มขึ้น ซึ่งประเด็น ที่ทำการปรับปรุงดังกล่าวเป็นการปรับปรุงเพิ่มเติมจากมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2550) ในการปรับปรุงมาตรฐานดังกล่าวให้มีหัวข้อที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19

เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน ในประเด็นการเปิดเผยโครงการผลประโยชน์และค่าตอบแทนต่าง ๆ

กลุ่มอุตสาหกรรมในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งหมด 31 กลุ่มอุตสาหกรรม กลุ่มธุรกิจเกษตร ถือเป็นกลุ่มหนึ่งที่น่าสนใจสำหรับนักลงทุน ซึ่งกลุ่มธุรกิจการเกษตรเป็นกลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจด้านการเกษตร กลุ่มธุรกิจการเกษตรมีมูลค่าการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตลอดปี 2553 เท่ากับ 189,878,000 ล้านบาท เทียบเป็นร้อยละ 2.41 ของมูลค่าการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Monthly Outlook, 2553 : 28) และในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2554 มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ของกลุ่มธุรกิจการเกษตรปรับเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.50 จากสิ้นปี 2553 (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, สรุปสถิติสำคัญของตลาดหลักทรัพย์, 2554 : ออนไลน์) จะเห็นได้ว่าในกลุ่มธุรกิจการเกษตรมีแนวโน้มที่จะปรับตัวเพิ่มขึ้นจากความต้องการบริโภคที่เพิ่มตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและความสนใจของนักลงทุนที่จะลงทุนในกลุ่มธุรกิจการเกษตรมากขึ้น (Yearly Outlook, 2553 : 21) แต่ในขณะที่การปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลของบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2552) ยังไม่ได้รับความสนใจและให้ความสำคัญเท่าที่ควรซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนั้น อาจเป็นเพราะว่าแต่เดิมนั้นรูปแบบการดำเนินธุรกิจการเกษตรเป็นแบบครอบครัว ซึ่งวิธีปฏิบัติทางการบัญชีของแต่ละกิจการก็จะมีแตกต่างกัน โดยเฉพาะการเปิดเผยข้อมูลของบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน การเปิดเผยข้อมูลค่าตอบแทนของผู้บริหารที่สำคัญ และการขยายคำจำกัดความสำหรับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันของแต่ละกิจการ ซึ่งในวิธีการปฏิบัติที่แตกต่างกันนี้อาจส่งผลกระทบทำให้ผู้ใช้งบการเงินไม่สามารถนำไปประกอบการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ และไม่สามารถนำไปวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบกับกิจการอื่นในธุรกิจประเภทเดียวกันได้ (สุดาจิต มณีโชติและคณะ, 2548 : 1-2) ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาถึงการปฏิบัติทางการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ของบริษัทจดทะเบียนกลุ่มธุรกิจการเกษตรในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ว่าเป็นไปตามข้อกำหนดและข้อเสนอแนะตามมาตรฐานการบัญชีไทยฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2552) หรือไม่อย่างไร และเพื่อให้ทราบปัญหาที่เกี่ยวข้อง

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาถึงการปฏิบัติทางการบัญชี ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ของบริษัทจดทะเบียนกลุ่มธุรกิจการเกษตรในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 ทำให้ทราบถึงการปฏิบัติทางการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน ของบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มธุรกิจการเกษตรในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.3.2 เพื่อเป็นข้อมูลให้นักลงทุนสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนในบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มธุรกิจการเกษตรในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.4 นิยามศัพท์

การปฏิบัติทางการบัญชี หมายถึง การจัดทำรายงาน งบการเงิน การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน (พรศิริ กล้าป่วน, 2554 : ออนไลน์)

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน หมายถึง หลักการบัญชีและวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดขึ้นโดยมาตรฐานการบัญชีไทย เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (สกววิชาชีพในพระบรมราชูปถัมภ์, 2554 : ออนไลน์)

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ กลุ่มธุรกิจการเกษตร หมายถึง กลุ่มธุรกิจการเกษตร ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 21 บริษัท ซึ่งมีลักษณะการดำเนินงานตั้งแต่การผลิตและจำหน่ายปัจจัยการผลิต การผลิตสินค้าเกษตรในระดับฟาร์ม การเก็บรักษา การแปรรูปสินค้าเกษตร และการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ได้ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2554 : ออนไลน์)